

1. neděle postní 17. 2. 2013

Žalm 91   Lukáš 4,1 – 13 Pokušení na poušti

1. postní neděle INVOCAVIT = bude volat – podle Ž 91,15: „Až mě **bude volat**, odpovím mu, v soužení s ním budu, ubráním ho, obdařím ho slávou...“ – Až bude volat o pomoc ten, kdo v úkrytu Nejvyššího bydlí (verš 1.), ten, kdo v Hospodina doufá (verš 2.), On mu odpoví a pomůže mu, zachrání jej. Křesťané vztahují tento žalm na Mesiáše – Ježíše Krista. – Postní doba začíná nebo spíše je celá naším úpěnlivým voláním o Boží smilování, vysvobození a záchranu.

Sestry a bratři,

na 1. neděli postní je tradičně určeno člení z evangelia o pokušení Ježíše na poušti. 40 dní pobýval Pán Ježíš po svém křtu na poušti a postil se. 40 – biblické symbolické číslo.

- Soud – potopa trvala 40 dní /Gn 7,17/. Po objevení prvních vrcholů hor čekal Noe 40 dní, než vypustil krkavce /Gn 8,6/.
- Při prvním vydání Desatera: „Mojžíš vystoupil na horu Sínaj a byl na hoře 40 dní a 40 nocí“/Ex 24,18/.
- Při druhém vydání Desatera: „Mojžíš tam byl s Hospodinem 40 dní a 40 nocí. Chleba nepojedl a vody se nenapil, nýbrž psal na desky slova smlouvy, desatero přikázání“/Ex 34,28/.
- Áron zemřel na hoře Hór v Edómské poušti 40. roku po vyjití Izraelců z Egypta /Nu 33,38/.
- Izraelci putovali za trest pouští do zaslíbené země 40 let /Joz 5,6/.
- „Izraelci se dopouštěli toho, co je zlé v Hospodinových očích. Proto je Hospodin vydal na 40 let do rukou Pelištejců“ /Sd 13,1/. Také nás vydal na 40 let do područí zla...).
- Eliáš šel v síle pokrmu od Boha až k Boží hoře Chorébu 40 dní a 40 nocí /1Kr 19,8/.
- Jonáš volal ve městě Ninive: „Ještě 40 dní a Ninive bude vyvráceno“/Jon 3,4/.
- Egyptská země bude zpusťována po 40 let – volá Ezechiel o Hospodinově trestu /Ez 29,12/.
- Vzkříšený Ježíš se dával spatřit svým vyvoleným apoštolům po 40 dní /Sk 1,3/.

40 – číslo znamenající soud, trest, zkoušku – přezkoušení, plný – dostatečný čas zkoušky nebo trestu. Proto křesťanská předvelikonoční doba postní trvá 40 dní /od Popeleční středy do Bílé soboty je to přesně 40 dní – bez nedělí, které nikdy nebyly postním dnem/.

Opakovalo-li se něco třikrát, znamenalo to zvláštní důraz, mimořádnou důležitost.

Pán Ježíš je brzy po svém křtu v Jordánu veden na poušť. **Poušť** měla pro Židy zásadní náboženský význam. Právě na Sinajské poušti pod vedením Mojžíše byl nesjednocený, z poníženosti a z otroctví vzešlý izraelský národ utvářen v Boží lid. Byl připravován, formován, zkoušen, aby byl hoden vstoupit do zaslíbené země, do země svobody a hojnosti, do své vlasti. Byla mu nabídnuta smlouva s Hospodinem, dostal směrnic, doporučení pro spokojený, šťastný život (Desatero a další podrobná přikázání). Na poušti tento lid zakoušel Boží vedení (mimo jiné ve sloupu oblakovém a ohnivém), Boží péči a pomoc (voda, jídlo – mana a maso křepelek) i ochranu a požehnání. Poušť byla vždy považovaná za sídlo zlých sil a démonů. Izraelci museli prokázat odvahu projít pouští a spoléhat na svého jediného Boha – Hospodina.

Je náš současný svět podobný /anebo naše církve podobná/ více suchopárné poušti bez života, kde číhají zlé síly, nebo si připadáme jako v životodárné, svěží, zelené krajině, podobné té nejurodnější části Izraele – jerišskému údolí kolem Jordánu, kde je úroda 3x za rok?!? .... Věřme, že nás Hospodin nenechá napospas poušti, hladu a žízni, nepřátelům, ani našim vlastním rozbrojům a konfliktům.

„Já jsem Hospodin, tvůj Bůh... Já budu s tebou!“ řekl svému lidu, putujícímu z egyptského otroctví ke svobodě. „Ty jsi můj milovaný Syn, jsem s tebou!“ – toto Boží ujištění prožil Ježíš na poušti, kde bylo přítomno i zlo. Někdy musíme projít (obrazně řečeno) pouští, zakusit písečnou bouři, odolat našeptávání úlisného hada, abychom prožili a přijali Boží ujištění: „Neboj se, jsem s tebou – jsi můj, jsi moje.“

Ježíšův pobyt v samotě, na modlitbách i v pokušeních, nás vybízí – zvláště v postní době, abychom si i my dokázali najít čas v tichu a soustředění na modlitbu, rozjímání, sebezpytování i pokání. Abychom třeba i v té poušti vybojovali moudrost a sílu odolat nejrůznějším nástrahám a pokušením. Pokušení upřednostnit hmotné věci – soustředit se na finance a majetek před duchovními hodnotami. Na to Ježíš říká: „**Nejen chlebem živ je člověk.**“ Pokušení ovládat druhé lidi, vnutit jim svůj názor, pokušení moci, uznání, zviditelnění se... – tohoto pokušení nejsme ušetřeni ani my v církvi. Možná pokušení odejít, utéct... Náš Pán nám připomíná: „**Budeš se klanět jenom svému Bohu a jeho jediného uctívat.**“ Pokušením může být i snaha vyzkoušet si Boha, že mě chrání, že se mi nemůže nic stát, anebo že poprosím a hned se mi to vyplní. Ale Bůh není ani automat ani dojná kráva (jak říká s oblibou, ale výstižně vězeňský farář Aleš Jaluška). A tak znějí Ježíšova varovná slova: „**Nebudeš pokoušet, nebudeš zbytečně a malicherně zkoušet svého Boha.**“

Na závěr přijměme do nastávajícího postního času (který se příští Popeleční středou otevírá) apoštolovu výzvu i povzbuzení:

„Žijte rozumně a střízlivě, abyste byli pohotová k modlitbám. Především mějte vytrvalou lásku jedni k druhým. Vždyť láska přikryje množství hříchů“ /1Pt 4,7n/.

/Jindřiška Buttová, 17. 2. 2013 Krč/